

RAKVERE VALLA MALEVA RISKIANALÜÜS

1. SISSEJUHATUS

Rakvere valla maleva riskianalüüs on koostatud lähtudes töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 10¹ lõikest 2 ja § 13 lõike 1 punktist 3.

Käesoleva riskianalüüsi eesmärk on:

- selgitada välja Rakvere valla heakorratöötajatena töötavate 13-17 aastaste ja koolikohustuslike alaealiste töötamisel esineda võivad terviseohtlikud ohuolukorrad ja neid põhjustavad faktorid;
- hinnata ohuolukorra tagajärgi ja toimumise tõenäosust;
- selgitada välja, missuguseid kaitsevahendeid on vaja rakendada ja kas olemasolevad meetmed on piisavad.

Riskianalüüsi põhjal koostatakse tegevuskava riskide vähendamiseks töökeskkonnas.

1.1. Mõisted ja terminid

Riskianalüüs – protsess, mis hõlmab piirväärtuste ja piirnormide määramist, ohtude väljaselgitamist ja riski suuruse hindamist. Riski suurust hinnatakse tagajärje raskuse ja kahju tekkimise tõenäosuse suhtes. Riskianalüüsil tuleb hinnata nii iga üksiku riski suurust kui ka summaarse riski (erinevate riskide) suurust.

Tagajärg – hädaolukorra põhjustanud sündmuse või sündmuste ahela poolt tekitatud kahju inimeste elule ja tervisele, varale ning keskkonnale.

Oht – võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste põhjustaja. Ohu all mõistetakse kõike, mis võib tekitada kahju inimese varale või tervisele.

Risk – võimalike vigastuste ja muude tervisekahjustuste tekkimise raskuse aste ja tõenäosus ohtlikus olukorras. See võib tähendada suuremat või väiksemat võimalust, et keegi saab ohu tõttu kannatada.

1.2. Riskihindamise meetodika ja alused

Käesolevas riskianalüüsis kasutatakse BS 8800 viie astme riskihindamise maatriksit.

Riski suurus (tase) = tõenäosus x tagajärg

Tagajärjed Tõenäosus	Mõõdukalt kahjulik	Keskmiselt kahjulik	Väga kahjulik
Väga ebatõenäoline	Madal (I)	Madal (II)	Keskmine (III)
Tõenäoline	Madal (II)	Keskmine (III)	Kõrge (IV)
Väga tõenäoline	Keskmine (III)	Kõrge (IV)	Kõrge (V)

➤ <u>Väga ebatõenäoline</u> : ei tohiks ilmned tööaja kogu töötamise aja jooksul kordagi.	➤ <u>Möödukalt kahjulik</u> : õnnetused ja haigused, mis ei põhjusta pikaajalisi kahjustusi (näiteks kerged haavad, silmaärritus, peavalu jms).
➤ <u>Tõenäoline</u> : võib ilmned tööaja kogu töötamise aja jooksul ainult paar korda.	➤ <u>Keskmiselt kahjulik</u> : õnnetused ja haigused, mis põhjustavad küll kergeid, aga pikaajalisi või reeglipäraselt korduva kahjustusi (näiteks haavad, kerged luumurrud, teise astme põletushaavad piiratud osal kehapiinnast, nahaallergia jms).
➤ <u>Väga tõenäoline</u> : võib ilmned tööaja kogu töötamise aja jooksul korduvalt.	➤ <u>Väga kahjulik</u> : õnnetused ja haigused, mis põhjustavad raskeid ja püsivaid kahjustusi ja/või surma (näiteks amputatsioon, puuet põhjustavad rasked luumurrud, teise ja kolmanda astme põletushaavad suurel osal kehapiinnast jms).

1.3. Abinõude kavandamine

Abinõusid kavandatakse järgmiselt:

Riski suurus (tase)	Vajalikud ettevaatusabinõud
Risk on kõrge ja hinnatud lubamatuks	Riski vähendamine on koheselt vajalik. Ettevaatusabinõusid tuleb rakendada kiiresti. Ohtlikku tööd ei tohi jätkata enne, kui on vähendatud riski suurus. Ohtlikku tööd võib jätkata, kuid kõik ohustatud isikud peavad teadma riski suurus ning ohtlik töö tuleb võimalikult kiiresti lõpetada. Juhul kui riski kõrvaldamine on vältimatu. Ettevaatusabinõud tuleb koheselt rakendada. Ohtlikku tööd ei tohi alustada. Ohtlik töö tuleb koheselt peatada riski kõrvaldamiseni.
Risk on keskmine ja hinnatud lubatavaks	Tuleb rakendada ettevaatusabinõusid. Rakendamiseks võib kavandada sobiva aja. Ettevaatusabinõude tasuvust tuleb väga täpselt kavandada. Kui riskiga kaasnevad eriti rasked tagajärjed (nt raske tööõnnetus või tulekahju), tuleb ohuolukorra tekkimise tõenäosust täpsemalt kindlaks teha.
Risk on madal ja hinnatud lubatavaks	Vaja tagada, et risk püsiks madal ka edaspidi. Abinõusid ei tule tingimata rakendada. Leida paremaid lahendusi, mis ei tekitaks lisakulusi. Olukorda tuleb jälgida riskide kontrollimiseks.

2. TÖÖRUUMI JA -KOHA KUJUNDUS JA SISUSTUS NING TÖÖÜLESANDED

Rakvere valla malevas osalevad noored töötavad valla heakorratöödel vabas õhus (parkides, asutuste ümbruses, kõnniteedel, spordiväljakutel, avalikel haljasaladel jm) ning hallatavate asutuste (raamatukogud, noortekeskused, külakeskused, hooldekodu jm) ruumides. Ruumid, kus noored töötavad on sisustatud büroomööbliga.

2.1. Tööülesanded ja -vahendid heakorratöödel

Noorte tööülesanded ja -vahendid heakorratöödel on järgmised:

- 2.1.1. okstest ja lehtedest muru ning pinnase puhtaks rehitsemine, muru seest väiksemate kivide ja muu prahi kokku korjamine, kasutades reha, labidat ja ämbrit;
- 2.1.2. liivaplatside, lillepeenarde, põõsa aluste rohimine ja puhastamine umbrohist, okstest ja muust prahist, kasutades kõpla, reha ja ämbrit;
- 2.1.3. taimede istutamine, kastmine, kasutades istikute kaste, istutuskühvlit ja kastekannu (arvestatud raskuse tõstmisel mitte üle 5 kg);
- 2.1.4. kõnniteede, kivijalgteede ja haljasalade äärte ja kivivahede puhastamine prahist ja umbrohist, samblast, mullast ja muust prahist, kasutades kühvlit, spetsiaalset kivivahe puhastajat, harja, ämbrit, labidat ja aiakäru;
- 2.1.5. hoonete ümbruse koristamine prahist – pühkimine käsiharjaga, muruala riisumine;
- 2.1.6. spordiväljakute, jooksuradade puhastamine prahist, umbrohist, kasutades reha ja harja;
- 2.1.7. stendide puhastamine kinnitusvahenditest, kasutades spetsiaalseid tange (kaitseprille);
- 2.1.8. spordiväljaku puhastamine prahist, umbrohist;
- 2.1.9. väikeste esemete pesemine puhta veega;
- 2.1.10. värvimistööd värskes õhus, noortele lubatud värvidega.

2.2. Tööülesanded ja -vahendid töödel siseruumides

Noorte tööülesanded ja -vahendid siseruumides on järgmised:

- 2.2.1. ruumide üldine koristamine: põrandate, seinte, akende ja muude väikesemõõduliste esemete puhastamine ja pesemine (puhta veega) lapi ja harjaga, selle juures kergete mööbliesemete liigutamine ja kergete esemete (vaipade jms) kloppimine;
- 2.2.2. prahi kokku korjamine ja kogumiskohta viimine, kasutades harja, kühvlit ja ämbrit;
- 2.2.3. raamatute sorteerimine, parandamine, ajalehtede arhiveerimine;

2.3. Töövahendite ja nende kasutamise ning töökorralduse sobivus alaealisele töötajale

Punktides 2.1 ja 2.2 nimetatud tööd on alaealistele jõukohased ning tööde teostamiseks kasutatavad vahendid on ka tavaelus igapäevaselt käsitletavad töövahendid, mille kasutamine on 13-17. aastastele noortele jõukohased ning sobivad.

Teostatavad tööd on lihtsat laadi, ega nõua suurt kehalist ega vaimset pinget, ei ohusta alaealiste tervist, kõlblust ega takista alaealise hariduse omandamist, sest töötamine toimub koolivaheajal. Tööd tehakse 4 tundi päevas, kui ei ole kokkulepitud teisiti.

Ohutusabinõuna kasutatakse töökindaid ja kaitseprille ning peetakse puhke- ja joogipause.

3. Töökesekkonna ohutegurite mõju alaealise töötaja tervisele

3.1. Ohutegurid

Tööülesanne	Risk/oht	Riski tase	Tegevus riski maandamiseks
Pesemine, koristamine	Kokkupuude puhastusvahenditega	II	Kaitsekinnaste kandmine, noorte instrueerimine ja vahendite tutvustamine
	Sundasendis töötamine, minestamine	II	Noorte juhendamine, aeg-ajalt väikesed puhke- ja sirutuspausid, asendi vahetamine
	Märjal pinnal libisemine	II	Noorte juhendamine, soovitude andmine õige riietuse/jalatsite kandmiseks
	Allergiad tolmu/vahendite vastu	II	Lapsevanemate ja noorte instrueerimine, vahendite tutvustamine, lastel allergiarohtude kaasas kandmine
Erinevate pindade värvimine (pingid, seinad jm) vesialuselistel värvidega	Sundasendis töötamine, minestamine	II	Noorte juhendamise, aeg-ajalt väikesed puhke- ja sirutuspausid, asendi vahetamine
	Kukkumisoht	II	Noorte juhendamine – kuidas liikuda, kui kõrgele võib ronida, kanda sobivaid riideid jne
	Ilmastikumõjud (päikesepiste/päikese põletus, tuuletõmbus, vihm)	III	Sobiva tööriietuse kandmine, peakatte kandmine, päikesekaitsevahendite kasutamine
	Loodus (allergia õietolmu vm vastu, putukahammustus)	III	noorte ja lapsevanemate eelnev juhendamine ja ohust teavitamine, soovituslik vaksineerimine (puugid), lastel allergiarohtude kaasa võtmine
	Värvi sattumine nahapinnale	II	Noorte instrueerimine, ettevaatlikkus, isikukaitsevahendite kandmine.
	Käte vigastamine	II	Noorte instrueerimine, ettevaatlikkus, kaitsekinnaste kandmine
Rohimine/tänavakivide vahede puhastamine samblast ja umbrohist	Ilmastikumõjud (päikesepiste/päikese põletus, tuuletõmbus, vihm)	III	Sobiva tööriietuse kandmine, peakatte kandmine, päikesekaitsevahendite kasutamine
	Loodus (allergia õietolmu vm vastu, putukahammustus),	III	Noorte ja lapsevanemate eelnev juhendamine ja ohust teavitamine, soovituslik vaksineerimine (puugid), lastel allergiarohtude kaasa võtmine

	mürgiste taimedega kokkupuutumine		
Haljastustööd (riisumine, rohimine mullatööd)	Ilmastikumõjud (päikesepiste/päikese põletus, tuuletõmbus, vihm)	III	Sobiva tööriietuse kandmine, peakatte kandmine, päikesekaitsevahendite kasutamine, puhkepausid jahedas ja varjulises kohas, piisavalt joogivett
	Loodus (allergia õietolmu vm vastu, putukahammustus), mürgiste taimedega kokkupuutumine	III	Noorte ja lapsevanemate eelnev juhendamine ja ohust teavitamine, soovituslik vaksineerimine (puugid), noortel allergiarohtude kaasa võtmine, peale tööpäeva iseenda kontrollimine (puugioht)
	Vigastused tulenevalt tööriistade mitteoskuslikust kasutamisest (villid)	II	Eelnev instrueerimine õigetest töövõtetest, kaitsekinnaste kasutamine, asendi ja käte vahetamine töö ajal, puhkepauside pidamine
	Komistamine, kukkumine	II	Kividele, puujuurtele, muude ebatasasuste ja valesti asetatud tööriistadele tähelepanu suunamine, eelnev instrueerimine
	Prahi silma sattumine	II	Kaaslasega töötades ohutu vahe hoidmine, kaitseprillide kandmine
Kauba/asjade tõstmine	Selja vm vigastamine raskuste tõstmisel, raskuse kukutamine endale peale	III	Noorte põhjalik instrueerimine, kuidas raskusi käsitsi teisaldada
Prügi koristamine	Kokkupuude ohtlike jäätmetega	II	Kaitsekinnaste kandmine, töövõtete selgitamine
	Ilmastikumõjud (päikesepiste/päikese põletus, tuuletõmbus, vihm)	III	Noorte juhendamine, õige riietuse soovitamine, päikesekaitsevahendite soovitamine, puhkepausid jahedas, varjulises kohas, piisavalt joogivett
	Loodus (allergia õietolmu vm vastu, putukahammustus)	III	Noorte ja lapsevanemate eelnev juhendamine ja ohust teavitamine, soovituslik vaksineerimine (puugid), lastel allergiarohtude kaasa võtmine, puugikontroll pärast tööpäeva

Prahi vedamine, esemete (laudade, toolide, raamatute jm) tõstmine, puude ladumine	Selja vm vigastamine raskuste tõstmisel	III	Noorte põhjalik instrueerimine, kuidas raskusi käsitsi teisaldada. Alla 16aastaseid raskusi ei teisalda (raskus 5kg ja enam)
	Ilmastikumõjud (päikesepeiste/päikese põletus, tuuletõmbus, vihm)	III	Noorte juhendamine, õige riietuse soovitamine, päikesekaitsevahendite soovitamine
	Loodus (allergia õietolmu vm vastu, putukahammustus)	III	Noorte ja lapsevanemate eelnev juhendamine ja ohust teavitamine, soovituslik vaktsineerimine (puugid), noortel allergiarohtude kaasa võtmine
Suhtlemine kolleegide, juhendajate, klientidega	Konfliktide tekkimine, omavaheline sobimatus	II	Pidev järelevalve, vajadusel vahendamine, noorte juhendamine ja julgustamine. Vajadusel tööülesannete muutmine.
	Nakkushaiguste oht	III	Konsulteerimine perearsti ja lapsevanemaga, väline vaatlus, noorte juhendamine, et haigena ei tohi tööle minna.
Heakorratööd maantee ääres või muu liiklusrikka koha ligiduses	Autolt löögi saamine	II	Eelnev instrueerimine, töötamise ala tähistamine vastavate liikluskorraldusvahenditega, helkurvesti kandmine.

3.2. Isikukaitsevahendid

Isikukaitsevahend (IKV) on inimese seljas, peas, jalas või käes kantavat või hoitavat vahend, mis on konstrueeritud ja valmistatud inimese kaitsmiseks tema elu ja tervist ohustava teguri eest. Tööandja poolt määratud IKV-d on kohustuslikud, et ära hoida õnnetusi.

Tööandja vastutab selle eest, et isikukaitsevahend:

- vastaksid täielikult kaitsevajadusele;
- ei põhjustaks liigset koormust ega vähendaks töötaja nägemist või kuulmist korrigeerivate vahendite toimet;
- sobiks kasutajale;
- sobiks kasutada kindlates tööoludes; vastaks ergonoomianõuetele ning oleks kooskõlas töötaja tervises seisundiga.

Kui on vaja kasutada mitut IKV-d, peavad nad omavahel sobima.

Rakvere valla maleva töötajad kasutavad isikukaitsevahenditena töökindaid, kaitseprille, vajadusel respiraatorit ja helkurvesti.

3.3. Alaealise töötaja juhendamine ja väljaõpe

Tagamaks malevalaste teadlikkust tööohutusest, töödega seotud riskidest ning nende maandamise võimalustest tutvustatakse käesolevat dokumenti eelnevalt noortele ja lapsevanematele. Lisaks toimub iga malevarühma tegevuse alguses üldine tööohutuse alane teavitamine ja õigete töövõtete kasutamise koolitus. Täiendavalt korraldatakse rühmajuhendajate poolt konkreetse töö ohutus üle iga töö alguses.

4. Kokkuvõtteks

Riskide kontrollimist tehakse pidevalt igapäevase töö käigus. Tööd tehes tuleb aeg-ajalt jälgida olukordi, mis võib töö tegemisel olla ohtlik töötajale endale, töökaaslastele, tootele või ettevõttele. Tuleb ennetada olukordi, et tööd tehes võiks tööprotsess kulgeda valesti või kui ei lähe plaanipäraselt, siis kuidas kontrollida olukorda.

Ergonoomilisest vaatenurgast lähtudes ei ole ükski töö kunagi päris ohutu. Ohutus sõltub väga palju töö tegijast endast ning teistest kaasosalistest. Ohtude omapoolseks minimeerimiseks on vaja, et töötajad ja tööandjad teevad tõhusat koostööd.

Käesoleva riskianalüüsi käigus on välja selgitatud võimalikud ohutegurid, mis võivad ohustada Rakvere valla noorte töömaleva töötajaid tegevuse läbi nende töökohtadel.

Kõik riskid ja ohud on eelnevalt maandatavad ning võimalikud vältida, kui noori ja nende vanemaid eelnevalt instrueerida, anda mõistlikke ja kasulikke soovitusi ning teostada töö tegemise käigus piisavalt järelevalvet ja olla noortele toeks.

Kuna arvestatav risk on nakatuda erinevatesse nakkushaigustesse, sh loomade poolt levivad nakkused nagu puukentsefaliit või marutaud, peab lapsevanemaid tingimata ohtudest teavitama ja soovitama võimalusel lapsi vaktsineerida.

Kuupäev 16.02.2026